

Ain Kallis

klimatoloog

Üleilmse soojenemise põhjus leidmata!

Nädal tagasi avaldati Postimehe ilmaküljel üks hüpotees kliima soojenemise võimaliku põhjuse kohta – kella keeramine suvel pikendab päeva ning maakera temperatuur tõuseb seeläbi. Lugu äratas vastukaja: leidus nii tuliseid pooldajaid kui ägedaid vastaseid.

Üks terane lugeja saatis viite samal ajal Austraalias ilmunud sarnasele hüpoteesile. Nimelt on keegi Chris Hill tähendanud, et varem pole sel mandril kunagi nii palju põudasadid jutti esinenud kui pärast suveaja kasutuselevõttu. Mitu kuud pikemat päikesepaistet vähendab ju mulla niiskust. Ning soovitus: valitsus peab kellapoliitikaga midagi ette võtma, muidu on hilja.

Et esialgsed, toored hüpoteesid edaspidi rohkem segadust ei tekitaks, esitan siinkohal veel ühe taolise. Teadupoolest on keskmine õhutemperatuur hakanud viimastel aegadel kasvama just Ida-Euroopa maades. Arvutused näitavad, et selle põhjuseks on halva kvaliteediga paneelmajad, mis lähevad toasoojust atmosfääri, õhemate riiete kandmine (kehasoojuse lekke), paljapäi käimine ning raudse eesriide taga viibinuile saabunud võimalus süüa harjumatuid lõunamaiseid puuvilju.

Teatavasti on just seedimisel tekkiv metaan 20 korda kõvem kasvuhoo- negaas võrreldes süsihappegaasiga. Igaks juhuks kordan: teooria on veel hüpoteesi staadiumis, seetõttu ei maksa seda absoluutse tõena võtta.

Oktoobris sain ka ise ühe teadusüllatuse osaliseks. Nimelt lugesin lehest teadet: «Kl 15 algab Eesti Loodusuurijate Seltsi majas TÜ arstiteaduskonna füüsilise astroloogiakeskuse korraldatud Auli päev». Ei teadnudki, et on olemas säärane keskus, mis pealegi tutvustab tuntud antropoloogist professori töid.

Mis tuleb?

Lõppes soe ja märg oktoober. Algav talvekuu (!) stardib sügiseselt – kergete öökülmadega. Eelmiseks nädalaks ennustatud lörts jäi saabumata, sakslaste poolt Wilhelminaks ristitud tsükloni asemel rappis meie saari hoopis Xevera. Uus nädal peaks olema kuivem. Olgem siiski valvel, sest Paide kandi vanasõna manitseb: sügisest ilma ja väikese lapse perset ei saa iial usku!

Mis oli?

- Bangladeshi ja India kirdenurka rasis tugev troopiline tsüklon Rashmi. Torm tappis sedapuhku vaid kümnekond elanikku (mullune Sidr – 3500!).
- USA lääneranniku ilmastik on kontrastne: põhja pool möllavad tugevad lumesajud, Los Angeles aga vaevleb palavuses (+34 °C).
- Hiinas ilmus kliimamuutuste kohta kaheksas keeles raamat, kus tunnistas, et too riik, üks suuremaid atmosfääri saastajaid, on nõrgaks lülilis selliste «loodusreformide» ahelas.